

คู่มือ

การบริหาร/จัดการความเสี่ยง

Risk management manual

ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๘

คณะกรรมการบริหารและจัดการความเสี่ยง
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Ramkhamhaeng University

คำนำ

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และจัดระดับความเสี่ยง ที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงานของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง คู่มือการบริหารและจัดการความเสี่ยง ปีการศึกษา ๒๕๖๗ ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงของคณะฯ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้จัดทำคู่มือความเสี่ยงครั้งแรกในปี ๒๕๖๗ และปรับปรุงฉบับใหม่เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ปี ๒๕๖๘ คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงคณะพยาบาลศาสตร์ คาดหวังว่า คู่มือ ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากรทุกท่าน ในการนำไปใช้ปฏิบัติงานต่อไป

คณะกรรมการบริหารและจัดการความเสี่ยง

๒๕๖๘

สารบัญ

ส่วนที่	เรื่อง	หน้า
1	บทนำ	1
	1.1 ประวัติ และความเป็นมา	1
	1.2 พันธกิจหลักของคณะพยาบาลศาสตร์	1
	1.3 ปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมองค์กร	2
	1.4 โครงสร้างองค์กรและการบริหารงาน	2
	1.5 ประเด็นยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์	5
2	คณะพยาบาลศาสตร์กับการบริหารความเสี่ยง	7
	2.1 คณะพยาบาลศาสตร์กับความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยง	7
	2.2 ความสัมพันธ์ของการบริหารความเสี่ยง โอกาส การควบคุม ภายใน และการตรวจสอบภายใน	8
	2.3 ลักษณะของความเสี่ยง	10
3	กระบวนการบริหารและจัดการความเสี่ยง	14
	ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment)	14
	ขั้นตอนที่ 2 กำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting)	15
	ขั้นตอนที่ 3 ระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์ (Risk identification)	15
	ขั้นตอนที่ 4 ประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)	16
	ขั้นตอนที่ 5 เลือกวิธีการบริหาร/จัดการความเสี่ยง	19
	ขั้นตอนที่ 6 การกำหนดกิจกรรมควบคุม	20
	ขั้นตอนที่ 7 การรายงาน (Report)	22
	ขั้นตอนที่ 8 การติดตามผล และทบทวน	22
4	4.1 การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในของคณะพยาบาลศาสตร์	24
	4.2 กลไกการบริหารความเสี่ยงของคณะพยาบาลศาสตร์	25
	4.3 การบริหารความเสี่ยง ด้านแหล่งฝึกปฏิบัติการพยาบาล	26
	4.4 แผนการจัดการความเสี่ยงด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	27

สารบัญ (ต่อ)

ส่วนที่	เรื่อง	หน้า
ภาคผนวก	คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง	38
	แบบฟอร์มแผนการบริหารความเสี่ยง	39
	แบบฟอร์มการวิเคราะห์ระดับความเสี่ยง	40
	แบบรายงานผลการติดตามการปฏิบัติตามแผนการปรับปรุง การควบคุมภายใน	41
	แบบปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยง	42

สารบัญตาราง

	เรื่อง	หน้า
ตารางที่ 1	แสดงประเด็นยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ของคณะพยาบาลศาสตร์	5
ตารางที่ 2	แสดงประเด็นความแตกต่างระหว่างปัญหาและความเสี่ยง	9
ตารางที่ 3	แสดงลักษณะความเสี่ยง ขอบเขตความหมาย และตัวอย่าง	10
ตารางที่ 4	แสดงการประเมินระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (likelihood)	16
ตารางที่ 5	แสดงระดับความรุนแรงของผลกระทบ (impact)	17
ตารางที่ 6	แสดงระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)	18

สารบัญแผนภูมิ

	เรื่อง	หน้า
แผนภูมิที่ 1	แสดงโครงสร้างการบริหารงานคณะพยาบาลศาสตร์	3
แผนภูมิที่ 2	แสดงโครงสร้างการแบ่งส่วนงานคณะพยาบาลศาสตร์	4
แผนภูมิที่ 3	แสดงสรุปขั้นตอนกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง	23
แผนภูมิที่ 4	แสดงการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในของคณะพยาบาลศาสตร์	24
แผนภูมิที่ 5	แสดงกลไกการบริหารความเสี่ยงของคณะพยาบาลศาสตร์	26

ส่วนที่ 1

บทนำ

1.1 ประวัติความเป็นมาของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จัดตั้งขึ้นตามพันธกิจของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) ที่ว่าด้วยการขาดแคลนสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและด้านสาธารณสุขโดยตรง จึงได้มีการพัฒนาหลักสูตรทางด้านพยาบาลศาสตร์โดยคำนึงถึงสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงการยกระดับ คุณภาพชีวิตสู่ความยั่งยืน และความต้องการในการพัฒนาด้านสาธารณสุขเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม

1.2 พันธกิจหลักของคณะพยาบาลศาสตร์

1) **การจัดการศึกษา** การจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) เพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (Participation from all parties in our Society) และหลักปรัชญาทางเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) มหาวิทยาลัยเปิดโอกาสการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคนไทยในศตวรรษที่ ๒๑ ให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนมีการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยคณะพยาบาลศาสตร์ได้จัดการเรียนการสอนทั้งในระดับปริญญาตรีและประกาศนียบัตรที่เน้นจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) เช่น การไม่จำกัดสาขาวิชาในการศึกษาต่อ การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกปัญหาด้านสุขภาพ

2) **การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม** การพัฒนาสมรรถนะและทักษะสูงด้านวิจัยและนวัตกรรม มีงานสร้างสรรค์เพื่อนำไปใช้ประโยชน์เพียงพอในการยกระดับความสามารถในการพัฒนาสังคมเป็นแหล่งรวมความรู้และ ศาสตร์ต่าง ๆ ที่ทันสมัยนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศได้ในรูปแบบการวิจัยพื้นฐาน การวิจัยเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีและการวิจัยเชิงบูรณาการ

3) **การบริการวิชาการแก่สังคม** มีการส่งเสริมการเรียนรู้แก่ชุมชนสังคมที่มีความเหมาะสม หรือสอดคล้องกับบริบทความต้องการชุมชน สังคม เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืน โดยครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายในวง กว้าง หรือเฉพาะเจาะจง ในรูปแบบบริการแบบให้เปล่า หรือเชิงพาณิชย์หรือใช้ทรัพยากรร่วมกันทั้งในคณะหรือตัวบุคคล เช่น การให้คำปรึกษา การศึกษาวิจัย การค้นคว้าเพื่อแสวงหาคำตอบให้สังคม การฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น ในรูปแบบต่าง ๆ ที่สร้างความพึงพอใจต่อชุมชนและสังคมอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน และเป็นข้อมูลย้อนกลับมาพัฒนาและปรับปรุง เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่

4) **การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม** การให้การศึกษาศิลปะและวัฒนธรรมแก่นักศึกษา เพื่อให้เห็นความสำคัญทั้งในระดับชาติและนานาชาติโดยการจัดงานถ่ายทอดและพัฒนาศิลปวัฒนธรรมให้คงอยู่ในสังคม

ทำการสอน โดยบูรณาการศิลปวัฒนธรรมกับสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อมีเจตคติที่ดีมีใจอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ดังนั้น การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้และ คุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

5) การบริหารจัดการตามอำนาจและหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด เป็นการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อการเรียนรู้และการพัฒนาของศาสตร์และวิชาการรวมถึงการเรียนรู้ที่จะบูรณาการข้ามศาสตร์ โดยการกำหนดทิศทางการพัฒนาตามนโยบายของมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับเป้าหมาย ด้านการบริหาร บุคลากร การเงิน ความเสี่ยง การประกันคุณภาพการศึกษา และธรรมาภิบาลเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตาม พันธกิจหลักให้บรรลุเป้าหมาย

1.3 ปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมองค์กร

- ปรัชญา (philosophy) : ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผลิตบัณฑิตด้านสุขภาพที่โดดเด่นในการดูแล สุขภาพผู้สูงอายุ
- ปณิธาน (determination): พัฒนาคณะพยาบาลศาสตร์ ให้เป็นแหล่งวิทยาการแบบตลาดวิชาควบคู่ แบบจำกัดจำนวน มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความรู้คู่คุณธรรมและจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม
- พันธกิจ (mission) : เน้นผลิตบัณฑิตพยาบาลให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีสมรรถนะ และความสามารถที่ ตอบสนองต่อความต้องการของสังคม
- ค่านิยมองค์กร (core values) : เรียนรู้ตลอดชีวิต

1.4 โครงสร้างองค์กรและการบริหารงาน

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้ก่อตั้งขึ้นโดยมติสภามหาวิทยาลัยรามคำแหงในคราว ประชุมครั้งที่ 3/2566 วาระที่ 5.38 เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566 ที่ตั้งปัจจุบันของคณะพยาบาลศาสตร์ ตั้งอยู่ ที่ มหาวิทยาลัยรามคำแหง วิทยาเขตบางนา

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง แบ่งโครงสร้างการองค์กรบริหารงานคณะพยาบาล ศาสตร์ ดังนี้ คณบดี รองคณบดี 3 คน และผู้ช่วยคณบดี 4 คน ได้แก่

1. รองคณบดีฝ่ายบริหาร สายบังคับบัญชา ประกอบด้วย 5 งาน คือ 1) งานนโยบายและแผน 2) งาน สารสนเทศและสื่อสารองค์กร 3) งานบริหารความเสี่ยง 4) งานประกันคุณภาพการศึกษา และ 5) งานบริหาร ทรัพยากรบุคคล

2. รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา บริการวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม สายบังคับบัญชา ประกอบด้วย 5 งาน คือ 1) งานกิจการนักศึกษา 2) งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม 3) งานบริการวิชาการแก่ ชุมชนและสังคม 4) หลักสูตรฝึกอบรม และ 5) วิเทศสัมพันธ์

3. รองคณบดีฝ่ายวิชาการ วิจัย และนวัตกรรม สายบังคับบัญชา ประกอบด้วย 5 งาน คือ 1) งานบริหารหลักสูตร 2) งานการจัดการเรียนการสอน 3) งานการวัดและประเมินผล 4) งานวิจัย นวัตกรรม ตำราและการจัดการความรู้ และ 5) ทรัพยากรทางการศึกษา

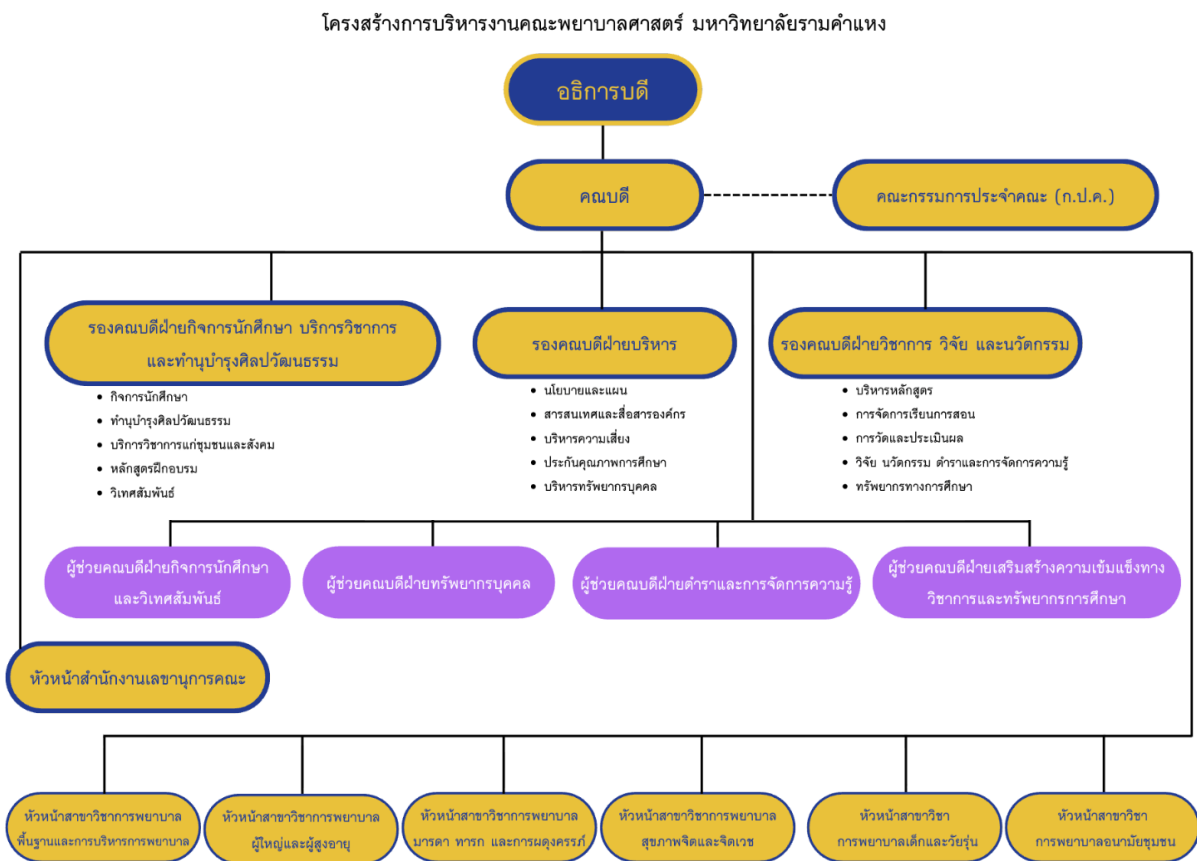
4. ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายกิจการศึกษาและวิเทศสัมพันธ์

5. ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายทรัพยากรบุคคล

6. ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายตำราและการจัดการความรู้

7. ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการและทรัพยากรการศึกษา

รายละเอียด ตังแผนภูมิที่ 1

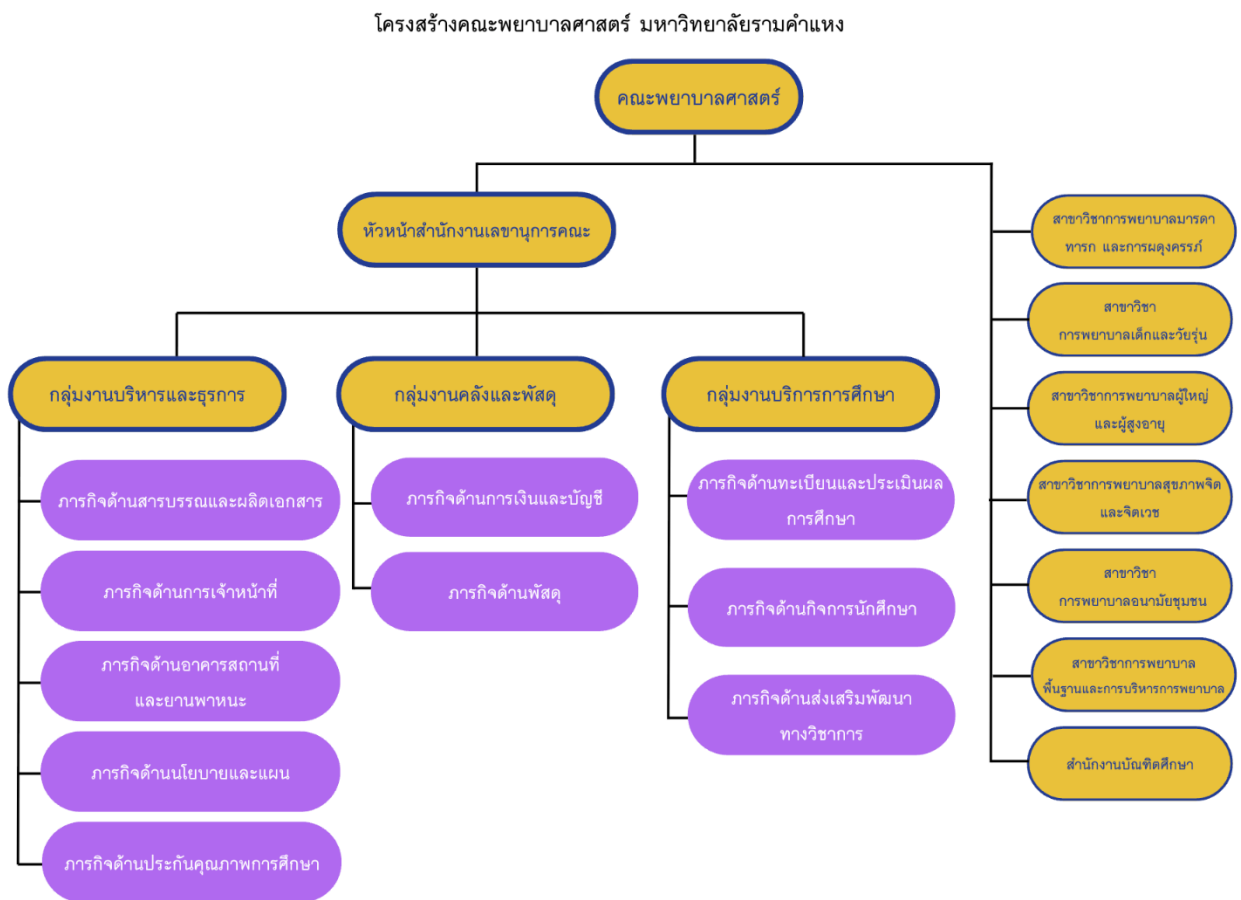

แผนภูมิที่ 1 แสดงโครงสร้างการบริหารงานคณะพยาบาลศาสตร์

โดย ภายใต้งานหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ประกอบด้วยโครงสร้างการบริหารงานใน 6 สาขาวิชา ดังนี้

- 1) สาขาวิชาการพยาบาลมารดา ทารก และผดุงครรภ์
- 2) สาขาวิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น
- 3) สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ
- 4) สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
- 5) สาขาวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน
- 6) สาขาวิชาการพยาบาลการพยาบาลพื้นฐานและบริหารการพยาบาล

รายละเอียด ดังแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 2 แสดงโครงสร้างการแบ่งส่วนงานคณะพยาบาลศาสตร์

1.5 ประเด็นยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์

ประเด็นยุทธศาสตร์ ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประกอบด้วย 4 ประเด็นยุทธศาสตร์ / 11 เป้าประสงค์ / 12 กลยุทธ์ ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงประเด็นยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ของคณะพยาบาลศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1	ส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต มุ่งเน้นการพยาบาลผู้สูงอายุ
เป้าประสงค์ที่ 1	1.จัดการศึกษาเพื่อการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพโดยมุ่งเน้นการพยาบาลผู้สูงอายุ
	2. กำลังคนได้รับการพัฒนาทักษะการดูแลผู้สูงอายุ
	กลยุทธ์ที่ 1 จัดการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต
เป้าประสงค์ที่ 2	อาจารย์ได้รับการสร้างเสริมศักยภาพและความสามารถในการพยาบาลผู้สูงอายุ
	กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบการกำกับคุณภาพและมาตรฐานอาจารย์
เป้าประสงค์ที่ 3	นักศึกษาได้รับการสร้างเสริมศักยภาพเป็นผู้ประกอบการ(Entrepreneurship) ด้านผู้สูงอายุ
	กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการของผู้เรียน
เป้าประสงค์ที่ 4	พัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้เรียน(Lifelong Learning)
	กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตของ(Lifelong Learning)ผู้เรียน
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2	ผลิตบัณฑิตพยาบาลที่มีความรู้คู่คุณธรรม
เป้าประสงค์ที่ 1	นักศึกษาได้รับความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ
	กลยุทธ์ที่ 1 จัดการศึกษาตามมาตรฐานหลักสูตรเพื่อบรรลุผลลัพธ์
เป้าประสงค์ที่ 2	นักศึกษาได้รับการสร้างเสริมด้านคุณธรรม
	กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ผู้เรียน
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3	ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย นวัตกรรมและบริการวิชาการ มุ่งเน้นการพยาบาลผู้สูงอายุ
เป้าประสงค์ที่ 1	คณะพยาบาลศาสตร์มีความพร้อมของปัจจัยเกื้อหนุนเพื่อการสร้างผลงานวิจัยและนวัตกรรม และจัดการผลประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญา
	กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบและกลไกบริหารการวิจัย นวัตกรรมทางการพยาบาล และจัดการผลประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญา
เป้าประสงค์ที่ 2	คณะพยาบาลศาสตร์มีผลงานวิจัยสร้างองค์ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ถูกเผยแพร่ ถ่ายทอดและถูกนำไปประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศ
	กลยุทธ์ที่ 2 สร้างความร่วมมือการพัฒนางานวิจัย นวัตกรรมทางการพยาบาล ถ่ายทอดและถูกนำไปประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศ
เป้าประสงค์ที่ 3	การบริการวิชาการและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของคณะพยาบาลศาสตร์มีความเข้มแข็ง สามารถขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
	กลยุทธ์ที่ 3 สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางวิชาการ และความคล่องตัวด้านบริการวิชาการและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4	พลิกโฉมการศึกษาด้านดิจิทัลทางการพยาบาลแบบตลาดวิชา

เป้าประสงค์ที่ 1	คณะพยาบาลศาสตร์มีประสิทธิภาพ มีความคล่องตัวในการบริหารจัดการมีผลสัมฤทธิ์และเกิดความคุ้มค่าในการจัดการศึกษาโดยยึดหลักธรรมาภิบาล
	กลยุทธ์ที่1 พัฒนาระบบนิเวศที่เอื้อต่อการบริหารจัดการเชิงธรรมาภิบาล และการเรียนรู้ของทุกกลุ่ม
	กลยุทธ์ที่2 สร้างอัตลักษณ์และภาพลักษณ์คณะพยาบาลศาสตร์มุ่งสู่นวัตกรรมดิจิทัลทางการพยาบาล
เป้าประสงค์ที่ 2	มีการสร้างเสริมอาจารย์และบุคลากรของคณะพยาบาลศาสตร์ให้มีศักยภาพสูงและเชี่ยวชาญ ด้านดิจิทัลทางการพยาบาล
	กลยุทธ์ที่2 สร้างเสริมอาจารย์และบุคลากรให้มีศักยภาพสูงและเชี่ยวชาญ ด้านดิจิทัลทางการพยาบาล

ส่วนที่ 2

คณะพยาบาลศาสตร์กับการบริหารความเสี่ยง

2.1 คณะพยาบาลศาสตร์กับความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยง

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีฐานะเป็นคณะวิชาและเป็นหน่วยงานภายในแห่งหนึ่งของมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีพันธกิจหลัก คือ การผลิตบัณฑิตสาขาพยาบาลศาสตร์ การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำงานบำรู้งศิลปวัฒนธรรม

ในด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิตทำหน้าที่รับผิดชอบในกำหนดระบบและกลไกการดำเนินงานหลักสูตร การวางแผน และกำกับจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยคณบดี ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และหัวหน้าภาควิชา 6 ภาควิชา เป็นกรรมการ มีหัวหน้าภาควิชาทำหน้าที่ บริหารจัดการในภาควิชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านการพัฒนาการเรียนการสอน ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของหลักสูตร นอกจากนี้คณะได้แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ เพื่อรับผิดชอบ การดำเนินงานตามพันธกิจของคณะ

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้ให้ความสำคัญต่อการบริหารงานภายใต้วัตถุประสงค์ และมุ่งหวังที่จะไปถึงเป้าหมายที่วางไว้อย่างดีที่สุด สูญเสียทรัพยากรให้น้อยที่สุด และให้การดำเนินงานเป็นไปตามบรรล่วัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผลการดำเนินงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งในระหว่างการทำงาน ต่างๆ อาจต้องพบกับเหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอน ที่อาจเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นก็ได้ หรือความไม่แน่นอนนั้นอาจพบมากน้อยแล้วแต่สถานะที่แวดล้อมอยู่ บางเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น อาจส่งผลกระทบต่อ เกิดความสูญเสีย หรือเสียหาย ดังนั้น ความเสี่ยงจึงเป็นภาวะคุกคาม ปัญหา อุปสรรคหรือการสูญเสียโอกาส ที่ทำให้ไม่สามารถบรรล่วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือก่อผลเสียหาย ทั้งในด้านยุทธศาสตร์ การดำเนินงาน การเงิน ทรัพยากรต่าง ๆ รวมทั้งชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์

ความเสี่ยง (RISK) เป็นความไม่แน่นอน (Uncertainty) ของผลลัพธ์ที่อาจเป็นในเชิงบวกหรือเชิงลบก็ได้ หากสามารถเข้าไปบริหารความเสี่ยงได้อย่างถูกต้อง ภาวะคุกคาม ปัญหาและอุปสรรคทั้งหลายที่คาดไว้ อาจก่อให้เกิดโอกาสและนำไปสู่นวัตกรรมได้ ทั้งยังเกิดโอกาสในการพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน และการให้บริการความเสี่ยงเป็นเรื่องประกอบกันระหว่างองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ส่วน คือ โอกาสที่น่าจะเกิดขึ้นของสิ่งที่ไม่พึงประสงค์กับผลกระทบที่ตามมา การบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสมจะเป็นการสนับสนุน กลยุทธ์และแผนงาน ให้บรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้ เข้าใจภัยคุกคามของการปฏิบัติงานในคณะฯ มีประสิทธิภาพมากขึ้น สนับสนุนให้มีการปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง มีการสื่อสารในคณะฯ มากขึ้น ความสัมพันธ์ต่างๆก็ดีขึ้น การบริหารความเสี่ยงระดับคณะฯ เป็นการผสมผสานการบริหารความเสี่ยงโดยพิจารณาจากความเสี่ยงทั้งหมด เป็นกระบวนการเชิง

ระบบเพื่อระบุ ประเมิน ควบคุม และสื่อสารความเสี่ยงโดยให้ครอบคลุมทั้งคณะฯ ให้มีกระบวนการคิดในการที่จะมองไปข้างหน้า โดยได้รับการสนับสนุน และมีส่วนร่วมจากผู้บริหารในทุกระดับและจากทุกคน

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตระหนักและเห็นความสำคัญของการบริหารความเสี่ยง จึงจัดให้มีการจัดทำระบบบริหารความเสี่ยงของคณะพยาบาลศาสตร์เพื่อการบริหารปัจจัยและควบคุม กิจกรรมรวมทั้งกระบวนการต่างๆ โดยลดโอกาส และผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ ตามแผนการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

2.2 ความสัมพันธ์ของการบริหารความเสี่ยง โอกาส การควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายใน

- **ความเสี่ยง (Risk)** เป็นเหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอน อาจเกิดหรือไม่เกิดก็ได้ แต่หากเกิดขึ้น อาจส่งผลกระทบต่อเชิงลบ ทำให้เสียหาย หรือสูญเสีย มีผลต่อความเป้าหมายขององค์กร ส่วนคำว่า **โอกาส (Opportunity)** หมายถึง เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอน อาจเกิดขึ้นหรือไม่เกิดก็ได้ แต่หากเกิดแล้ว มักส่งผลเชิงบวก เกิดประโยชน์และทำให้เป้าหมายองค์กรบรรลุผลสำเร็จ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง คำนึงถึงหลักการของการบริหารคณะฯ การติดตาม กำกับ ควบคุม และดูแลให้มีการจัดกระบวนการเพื่อใช้ทรัพยากร ให้มีประสิทธิภาพ ตรงตามเป้าหมาย คุ่มค่า คุ่มทุนและประหยัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนั้น สิ่งที่เป็นรากฐานที่จะช่วยให้มีการกำกับดูแลคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ดีนั้น จึงประกอบด้วย การควบคุมภายใน การบริหารและจัดการความเสี่ยง การตรวจสอบภายใน และการเพิ่มโอกาสที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย

ประเด็นความเสี่ยงเป็นเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ที่ไม่เป็นไปตามความคาดหวัง หรือมีความไม่แน่นอน มีโอกาสที่จะประสบกับความสูญเสียหรือสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ ตัวอย่างเช่น การเกิดอุบัติเหตุหรือการได้รับบาดเจ็บจากการฝึกประสบการณ์ทางคลินิกของนักศึกษา การเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ การลักขโมย ความเสียหายของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในการเรียนการสอน การเกิดเหตุร้ายและสูญเสียทรัพย์สินต่อบุคลากรและนักศึกษา สูญเสียและเสื่อมเสียชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงทั้งบุคลากรและนักศึกษา การเกิดเหตุการณ์ที่ไม่สามารถคาดการณ์หรือไม่แน่นอนหรือเกิดความสูญเสียจนต้องมีการชดเชยค่าเสียหาย เป็นต้น ในการระบุความเสี่ยงนั้น มักมีผู้เข้าใจว่า “ความเสี่ยง” กับ “ปัญหา” มีความหมายเดียวกัน ซึ่งจริงๆแล้ว มีความแตกต่างกัน ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงประเด็นความแตกต่างระหว่างปัญหาและความเสี่ยง

ประเด็นความแตกต่าง	ปัญหา	ความเสี่ยง
ประเด็นการเกิดเหตุการณ์	เกิดเหตุการณ์ ณ ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ● ยังไม่เกิดเหตุการณ์ ณ ปัจจุบัน ● อาจเคยมีเหตุการณ์นั้นแล้วในอดีต แต่ปัจจุบันไม่มี ● มีความไม่แน่นอน อาจเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นก็ได้ในอนาคต
ประเด็นการเกิดความเสียหาย สูญเสีย หรือ ผลกระทบ	เกิดความเสียหาย สูญเสีย หรือ ผลกระทบในทางลบ ณ ปัจจุบัน	ยังไม่เกิดความเสียหาย สูญเสีย หรือ ผลกระทบในทางลบ ณ ปัจจุบัน
ประเด็นการจัดการ/แก้ไข	เป็นในเชิงตั้งรับ คือการจัดการ/แก้ไข	เป็นในเชิงรุก คือ การจัดการเชิงป้องกัน/เตรียมความพร้อมรับมือกับการเกิดเหตุการณ์
ประเด็นโครงสร้างการจัดการ/แก้ไข	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้กระบวนการแก้ไขปัญหา (Problem Solving) ผ่านกลไกการบริหารจัดการขององค์กร ตามสายบังคับบัญชา ที่มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ ตามโครงสร้างองค์กร โดยขึ้นกับลักษณะปัญหานั้นๆ - สามารถดำเนินการจัดการแก้ไขปัญหาได้ทันที 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) โดยการทำกับดูแลของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ปลายผู้บริหารของคณะพยาบาลศาสตร์ และส่วนงาน - สามารถดำเนินการจัดการ กำกับควบคุม ดูแล มีระบบการควบคุมภายในที่ดี ต่อปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) สาเหตุความเสี่ยง (Risk Cause) ที่สำคัญ รวมทั้งมีระบบตอบสนองที่ดี มีประสิทธิภาพ หากเกิดความเสี่ยงขึ้นโดยวัตถุประสงค์ เพื่อลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่สามารถรับมือ/ยอมรับได้

● **การควบคุมภายใน** เป็นกระบวนการที่จัดให้มี เพื่อให้มั่นใจได้ว่าหากมีการปฏิบัติตามกระบวนการเหล่านี้คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องกำหนดวิธีการทำงาน หรือกำหนดในรูปของระเบียบ ข้อบังคับ หรือคู่มือปฏิบัติต่างๆ และในขณะเดียวกันต้องมีการควบคุมการปฏิบัติงานต่าง ๆ ในคณะฯ ให้ดำเนินงานไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล กระบวนการนี้เรียกว่า การควบคุมภายใน ซึ่งจะช่วยป้องกันการรั่วไหล ช่วยให้อัตราฯ เห็นประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการ

ดำเนินงาน คุณภาพบัณฑิตทางการพยาบาล รวมทั้งการบริหารจัดการด้านงบประมาณและฐานะทางการเงิน ถูกต้องเชื่อถือได้

- **การบริหารความเสี่ยง** การบริหารความเสี่ยง (Risk management) เป็นกระบวนการบริหารจัดการเชิงรุก ที่เน้นการเตรียมความพร้อมรับมือเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่ไม่คาดฝัน หรือเกิดในบริบทที่มีการเปลี่ยนแปลงและมีความไม่แน่นอนของปัจจัยแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก และส่งผลกระทบต่อความสามารถในการบรรลุเป้าหมายที่ปฏิบัติ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการความเสี่ยง จึงมีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อทำหน้าที่วางระบบและรูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของคณะฯ กำหนดมาตรการจัดการความเสี่ยงที่เป็นรูปธรรม กำกับติดตามการดำเนินงานตามมาตรการบริหารความเสี่ยง และรายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อกรรมการบริหารคณะพยาบาลศาสตร์

คณะกรรมการบริหาร ผู้บริหาร และบุคลากรทุกคนในองค์กร มีส่วนร่วมในการช่วยกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินงาน โดยกระบวนการบริหารที่ได้รับการออกแบบ ให้สามารถป้องกันเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อองค์กร และสามารถจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าจะทำให้คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

- **การตรวจสอบภายใน** ถือเป็นกลไกที่จะผลักดันให้เกิดการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม โดยผู้ตรวจสอบภายในจะทดสอบว่าการควบคุมที่คณะพยาบาลศาสตร์นั้น ดีพอจริงหรือไม่หรือมีจุดไหนที่อาจทำให้เกิดความประมาทหรือการละเลยบ้าง

2.3 ลักษณะของความเสี่ยง จำแนกประเภทตาม “SOFGRH” ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงลักษณะความเสี่ยง ขอบเขตความหมาย และตัวอย่าง

ลักษณะความเสี่ยง	ขอบเขต ความหมาย	ตัวอย่าง
ความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ (Strategic Risk) ตัวย่อ “S”	<ul style="list-style-type: none"> ● ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อวิสัยทัศน์ เป้าหมายทางยุทธศาสตร์ของคณะพยาบาลศาสตร์ หรือส่วนงาน อาจทำให้ไม่บรรลุผลสำเร็จตามที่มุ่งหวัง ● ความเสี่ยง เนื่องจาก การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์เหตุการณ์ภายนอก ● ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์คลาดเคลื่อนล่าช้า หรือนำการตัดสินใจนั้นมาใช้อย่างไม่ถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> ● กำหนดกลยุทธ์ผิดพลาด ไม่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์กร ● กิจกรรมตามแผนกลยุทธ์ไม่สามารถนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์องค์กรได้ ● กลยุทธ์ขององค์กรขาดการพัฒนาให้ทันต่อสถานการณ์จนไม่สามารถแข่งขันได้

ลักษณะความเสี่ยง	ขอบเขต ความหมาย	ตัวอย่าง
<p>ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk)</p> <p>ตัวย่อ “O”</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานตามภารกิจหน้าที่ในงาน ประจำที่สำคัญของหน่วยงาน ทำให้เกิด ความผิดพลาด บกพร่อง ติดขัด หยุดชะงัก ล่าช้า หรือ ไม่สามารถ ดำเนินการได้ ● ความเสี่ยง ที่เกิดเนื่องจากระบบ งานภายใน กระบวนการทำงาน เทคโนโลยี หรือนวัตกรรมที่ใช้ในการ ปฏิบัติงาน ● ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับความ เพียงพอของทรัพยากรต่างๆ ข้อมูล สารสนเทศ บุคคล วิธีการ และ ประสิทธิภาพในการดำเนินการ 	<ul style="list-style-type: none"> ● บุคลากรขาดทักษะ, ความชำนาญ และความรู้เฉพาะทาง ● เกิดอุบัติเหตุ อุบัติภัย หรือ ได้รับ อันตรายจากการปฏิบัติงาน ● เทคโนโลยีที่ไม่ทันสมัย ● การถูกละเมิดลิขสิทธิ์ ● การสร้างมลพิษแก่ชุมชนรอบข้าง ● การสร้างความเดือดร้อน แก่ ผู้รับบริการหรือประชาชน
<p>ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk)</p> <p>ตัวย่อ “F”</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อ การเงิน และฐานะทางการเงินของ ส่วนงาน หรือหน่วยงาน อาทิ เสถียรภาพความมั่นคงการเงิน สภาพ คล่องทางการเงิน ความไม่สมดุลของ รายรับและรายจ่าย การสูญเสีย งบประมาณ โอกาสทางการเงิน นโยบายทางการเงินที่ล้าสมัย ล่าช้า ผิดพลาด ● ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหาร งบประมาณ การเงิน การบัญชี ● ความเสี่ยงจากการบริหาร การเงิน ที่ผิดพลาด คลาดเคลื่อน ขาด ประสิทธิภาพ และไม่ทันต่อสถานการณ์ ● ความเสี่ยงที่เกิดจากการประมาณ การงบใช้จ่าย คาดเคลื่อน ไม่เพียงพอ หรือไม่สอดคล้องกับการดำเนินการ 	<ul style="list-style-type: none"> ● เบิกจ่ายงบประมาณไม่ทัน ตามกำหนดเวลา ● งบประมาณไม่เพียงพอต่อ การดำเนินงาน ● องค์กรขาดสภาพคล่อง ● การเปลี่ยนแปลงของดอกเบี้ย ฯลฯ

ลักษณะความเสี่ยง	ขอบเขต ความหมาย	ตัวอย่าง
<p>ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ กฎหมาย ข้อผูกพันองค์กร (Compliance Risk)</p> <p>ตัวย่อ “C”</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ความเสี่ยงทางการทุจริต ● ความเสี่ยงที่เป็นผลสืบเนื่องกับการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบต่างๆ ● ความเสี่ยงจากการที่ปฏิบัติไม่ถึงมาตรฐานการดำเนินงาน ไม่มีจรรยาบรรณ ไม่ได้ตามความคาดหวังของสังคม และไม่มีธรรมาภิบาล ● ความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการทำนิติกรรมสัญญา การร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน 	<ul style="list-style-type: none"> ● การดำเนินงานไม่ตรงตามจริง ● การดำเนินงานไม่เสร็จตามกำหนดในสัญญา ● กระบวนการดำเนินงานไม่เป็นไปตามข้อตกลง ● ผู้เสียผลประโยชน์หรือบุคลากรในองค์กรต่อต้านกฎระเบียบใหม่ ● องค์กรได้รับความเสียหายในทางใดทางหนึ่งจากการเปลี่ยนแปลงของกฎหมาย
<p>ความเสี่ยงด้านชื่อเสียง (Reputational Risk)</p> <p>ตัวย่อ “R”</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ความเสี่ยงเกี่ยวข้องกับความเข้าใจ ความรู้สึก ตลอดจนการรับรู้ และมุมมองที่มีต่อส่วนงาน หน่วยงาน และ/หรือมหาวิทยาลัย ● ความเสี่ยงที่อาจบั่นทอนภาพลักษณ์ของส่วนงาน หน่วยงาน และ/หรือมหาวิทยาลัย ● ความเสี่ยงที่อาจถูกสื่อมวลชนนำไปเผยแพร่จนเกิดผลกระทบทางลบต่อส่วนงาน หน่วยงาน และ/หรือมหาวิทยาลัย 	<ul style="list-style-type: none"> ● ข่าวเชิงลบของหน่วยงานแพร่กระจายอย่างรวดเร็ว ● นิสิต อาจารย์และบุคลากรขาดความรับผิดชอบ และความรู้เท่าทันในการใช้สื่อ จนส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย
<p>ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยจากอันตรายและภัยพิบัติ (Hazard and Disaster Risk)</p> <p>ตัวย่อ “H”</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ความเสี่ยง เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพร่างกาย ชีวิต ทรัพย์สิน ● เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุ หรือเหตุการณ์เกือบเกิดอุบัติเหตุ (Near Miss) ● เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ฉุกเฉิน เกิดขึ้นโดยฉับพลัน 	<ul style="list-style-type: none"> ● ขongเสีย สารพิษรั่วไหล ● เพลิงไหม้อาคาร ● อันตรายจากอาคารเก่า ที่ชำรุดทรุดโทรม

หมายเหตุ :

1. หากสาระของความเสียหายเข้าข่ายข้อใดข้อหนึ่งในประเภทความเสี่ยง ก็ถือว่าเป็นความเสี่ยงในประเภทนั้นๆ ได้
2. รายการความเสี่ยงบางตัว อาจกำหนดเป็นประเภทได้มากกว่า 1 ประเภท เช่น เป็นทั้งความเสี่ยงด้านชื่อเสียงและด้านการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ เป็นต้น หากมีความจำเป็นต้องจัดกลุ่มเป็นความเสี่ยงประเภทใดประเภทหนึ่งให้พิจารณาประเภทที่เข้าเงื่อนไขมากกว่า

ส่วนที่ 3

กระบวนการบริหารและจัดการความเสี่ยง

เพื่อให้คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงมีระบบในการบริหารความเสี่ยง โดยการบริหารควบคุมปัจจัยภายในและภายนอก รวมทั้งเป็นแนวปฏิบัติในการทำงาน/กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อลดผลกระทบหรือโอกาสที่คณะฯ จะเกิดความเสียหาย (ทั้งในรูปตัวเงิน หรือในรูปชื่อเสียง ภาพลักษณ์ การฟ้องร้องจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล) โดยมุ่งให้ระดับความเสี่ยงและขนาดความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถประเมินและควบคุมได้ โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมายขององค์กรตามยุทธศาสตร์ หรือกลยุทธ์เป็นสำคัญ ซึ่งกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และจัดระดับความเสี่ยง ที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงาน ของคณะฯ รวมทั้งการบริหาร/จัดการความเสี่ยง โดยกำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีขั้นตอนกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment)

เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในองค์กร และหน่วยงาน (Internal Environment) เป็นพื้นฐานสำคัญในการบริหารจัดการและการบริหารความเสี่ยงขององค์กร และหน่วยงาน ซึ่งผู้บริหาร และบุคลากรทุกคนในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำเป็นต้องสร้างความมีส่วนร่วมของคนในคณะฯ จะต้องมีความเข้าใจที่ถูกต้อง ตรงกัน เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจ บริหารจัดการ และการดำเนินการที่สำคัญร่วมกัน ไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ สภาพแวดล้อมภายใน มีองค์ประกอบมาจากหลายปัจจัย อาทิ วัฒนธรรมองค์กร ค่านิยม นโยบายของผู้บริหาร แนวทางการปฏิบัติงานของบุคลากร กระบวนการทำงาน ระบบสารสนเทศ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เป็นต้น จึงจำเป็นที่ทุกคนจะต้องศึกษา ทำความเข้าใจร่วมกัน รวมไปถึงการทำความเข้าใจในบริบทการเปลี่ยนแปลงสำคัญขององค์กรและหน่วยงาน ทั้งจากปัจจัยภายใน และภายนอก ที่ส่งผลกระทบต่อส่วนงาน หรือหน่วยงาน ซึ่งจะทำให้สามารถเข้าใจบริบท สถานการณ์ขององค์กรและหน่วยงาน โดยอาจใช้วิธีการ/เทคนิค ได้แก่ การวิเคราะห์จุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunity) และอุปสรรค (Threat) หรือการวิเคราะห์ SWOT Analysis รวมทั้งประเด็นการวิเคราะห์บริบทขององค์กร (Context Analysis) ของคณะฯ ดำเนินการโดยการจัดทำเป็นประกาศ นโยบายการบริหารความเสี่ยงของคณะฯ ซึ่งลงนามโดยคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และจัดทำเป็นคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง โดยมีคณบดีเป็นประธาน มีคณะกรรมการบริหารคณะเป็นกรรมการ และมีทีมงานบริหารความเสี่ยง ของคณะพยาบาลศาสตร์ (คำสั่งในภาคผนวก ก)

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting)

เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์หรือทิศทางในการบริหารความเสี่ยง และเป้าหมายในการบริหารความเสี่ยงของคณะพยาบาลศาสตร์ ซึ่งหากวัตถุประสงค์มีความชัดเจน จะช่วยให้การระบุ และวิเคราะห์ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้อย่างครบถ้วน และทำให้การบริหารความเสี่ยงมีความเชื่อมโยง ส่งเสริม สนับสนุนการบริหารยุทธศาสตร์ให้ประสบความสำเร็จตามคาดหวัง โดยมีกิจกรรมหลักที่ต้องดำเนินการ ดังนี้

2.1 กำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหารความเสี่ยงที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ และหรือสอดคล้องกับพันธกิจ ภารกิจที่สำคัญของคณะพยาบาลศาสตร์

2.2 กำหนด ค่าเป้าหมายที่องค์กร หรือหน่วยงานยอมรับได้โดยอาจใช้วิธีการ/เทคนิค ได้แก่ การประชุมของฝ่ายบริหาร คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน

ขั้นตอนที่ 3 ระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์ (Risk identification)

เป็นขั้นตอนการวิเคราะห์และระบุความเสี่ยงพร้อมปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหาย หรือความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่จะบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการของคณะฯ โดยประเด็นความเสี่ยงที่จะนำมาพิจารณาจะใช้ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ บริบทการเปลี่ยนแปลงทั้งปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก ที่อาจทำให้เกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมาย การทำความเข้าใจต่อเหตุการณ์ความเสี่ยงในด้านของปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) สาเหตุความเสี่ยง (Risk Cause) และด้านผลกระทบ ผลที่จะตามมา (Consequences) โดยคณะ ฯ พิจารณาปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงใน 6 ประเด็นได้แก่

3.1 ความเสี่ยงด้านทรัพยากร (การเงินและงบประมาณ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ อาคารสถานที่)

3.2 ความเสี่ยงด้านนิสิต/นักศึกษา (การไม่จบการศึกษาตามแผน ความไม่ปลอดภัยในการเดินทาง และในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พฤติกรรมและการใช้ชีวิต)

3.3 ความเสี่ยงด้านนโยบาย กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ ของคณะพยาบาลศาสตร์และมหาวิทยาลัย (ระบบการควบคุมภายในของหน่วยงานย่อยไม่มีประสิทธิภาพ)

3.4 ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (ความเสี่ยงของกระบวนการบริหารหลักสูตร การบริหารงานวิจัย ระบบงาน ระบบการประกันคุณภาพ ระบบงานภายใน การกระบวนการทำงาน การไม่บรรลุเป้าหมายของแผนกลยุทธ์)

3.5 ความเสี่ยงด้านบุคลากรและความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล โดยเฉพาะจรรยาบรรณของอาจารย์และบุคลากร

3.6 ความเสี่ยงจากเหตุการณ์ภายนอกอื่นๆ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ/สังคม/การเมือง/กฎหมาย/เทคโนโลยี/ สถาบันการศึกษาเทียบเคียง/สิ่งแวดล้อม เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

การประเมินความเสี่ยงเป็นกระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง โดยประเมินจากโอกาสที่จะเกิดขึ้น และผลกระทบของความเสี่ยง เป็นขั้นตอนหลังจากระบุความเสี่ยงได้แล้ว ในการประเมินระดับความเสี่ยง เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างเพียงพอ และเหมาะสม โดยการกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน โดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงกำหนดเกณฑ์ของคณะฯ ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ประกอบด้วย การประเมินระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง(likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (impact) และระดับของความเสี่ยง (degree of risk)

(1). ประเมินระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (likelihood) ระดับโอกาสในการเกิดความเสี่ยงมีทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กำหนดเกณฑ์ไว้ 5 ระดับ ดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงการประเมินระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (likelihood)

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	เหตุการณ์มีโอกาสเกิดขึ้น 1 เดือนต่อครั้ง หรือ เหตุการณ์มีโอกาสเกิดขึ้น มากกว่า/เกิดเป็นประจำมากกว่า 80%
4	สูง	เหตุการณ์มีโอกาสเกิดขึ้น 1-6 เดือนต่อครั้ง แต่ไม่เกิน 5 ครั้ง/เกิดปานกลางหรือค่อนข้างน้อย 50-79%
3	ปานกลาง	เหตุการณ์มีโอกาสเกิดขึ้น 1 ปีต่อครั้ง/เกิดขึ้นน้อยกว่า 30-49%
2	น้อย	เหตุการณ์มีโอกาสเกิดขึ้น 2-3 ปีต่อครั้ง/เกิดขึ้นนานๆครั้ง 10-29%
1	น้อยมาก	เหตุการณ์มีโอกาสเกิดขึ้น ๒-๓ ปีต่อครั้ง/เกิดขึ้นนานๆครั้งน้อยกว่า ๑๐%

(2). ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (impact)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง (impact) พิจารณาตามลักษณะของผลกระทบต่อคุณภาพงาน/ความเสียหายต่อหน่วยงานมากน้อยเพียงใดในด้านใด ซึ่งกำหนดเกณฑ์ไว้ 5 ระดับ ดังนี้

ตารางที่ 5 แสดงระดับความรุนแรงของผลกระทบ (impact)

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีผลกระทบต่อเป้าหมายความสำเร็จ/เกิดความเสียหาย สูงมาก
4	สูง	มีผลกระทบต่อเป้าหมายความสำเร็จ/เกิดความเสียหาย สูง
3	ปานกลาง	มีผลกระทบต่อเป้าหมายความสำเร็จ/เกิดความเสียหาย ปานกลาง
2	น้อย	มีผลกระทบต่อเป้าหมายความสำเร็จ/เกิดความเสียหาย น้อย
1	น้อยมาก	มีผลกระทบต่อเป้าหมายความสำเร็จ/เกิดความเสียหาย น้อยมาก

(3). ระดับของความเสี่ยง (degree of risk)

หลังจากที่ได้กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบและระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงที่เกิดจากเหตุการณ์ตามขั้นตอนข้างต้นแล้ว นำมาหาระดับความเสี่ยง ดังนี้

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (likelihood)} \times \text{ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)}$$

การแปลผลระดับความเสี่ยง แบ่งเป็น 4 ระดับ ได้แก่ สูงมาก สูง ปานกลาง และต่ำ สามารถแสดงเป็นแผนผังประเมินความเสี่ยง (Risk assessment matrix) ซึ่งใช้เกณฑ์ในการแบ่ง เป็นคะแนนและสีดังต่อไปนี้

(1) ระดับความเสี่ยงต่ำ (Low) หมายถึง คะแนนระดับความเสี่ยง 1 – 4 คะแนน ยอมรับความเสี่ยง กำหนดเป็นสีเขียว (■)

(2) ระดับความเสี่ยงปานกลาง (Medium) หมายถึง คะแนนระดับความเสี่ยง 5 – 9 คะแนน ยอมรับความเสี่ยงแต่มีแผนควบคุมความเสี่ยง กำหนดเป็นสีเหลือง (■)

(3) ระดับความเสี่ยงสูง (High) หมายถึง คะแนนระดับความเสี่ยง 10 – 15 คะแนน มีแผนลดความเสี่ยง กำหนดเป็นสีส้ม (■)

(4) ระดับความเสี่ยงสูงมาก (Extreme หรือ Critical) หมายถึง คะแนนระดับความเสี่ยง 16 – 25 คะแนน มีแผนลดและประเมินซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง กำหนดเป็นสีแดง (■)

ดังตารางแสดงระดับความเสี่ยง

ตารางที่ 6 แสดงระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	ความรุนแรงของผลกระทบของเหตุการณ์ที่เกิด				
	1	2	3	4	5
5	5	10	15	20	25
4	4	8	12	16	20
3	3	6	9	12	15
2	2	4	6	8	10
1	1	2	3	4	5

ระดับความเสี่ยง

หมายเหตุ : ในการกำหนดระดับความเสี่ยงของหน่วยงาน จะกำหนดหัวข้อในการประเมินความเสียหายด้านต่างๆ และเกณฑ์ระดับของความรุนแรงที่จะเกิดความเสี่ยง ในแต่ละหัวข้อ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 7 แสดงความเสียหายและระดับคะแนน

ความเสียหาย ด้าน	ระดับคะแนน (ประเมินในเชิงปริมาณและคุณภาพ)				
	5=สูงมาก	4=สูง	3=ปานกลาง	2=น้อย	1=น้อยที่สุด
ทรัพย์สิน/เงิน	> 1 ล้านบาท	>2.5 แสน-1ล้านบาท	>5 หมื่น- 2.5 แสนบาท	> 1-5 หมื่นบาท	< 1 หมื่นบาท
เวลา	15 วันขึ้นไป	> 10-15 วัน	>3-10 วัน	>1-3 วัน	< น้อยกว่า 1 วัน
บุคคล	บาดเจ็บ : อันตรายถึงชีวิต โทษวินัย: ให้ออก ขึ้นไป	บาดเจ็บ : สาหัส / พิการ โทษวินัย: ตัดเงินเดือน ลด ขึ้นเงินเดือน	บาดเจ็บ : ไม่สาหัส โทษวินัย: ภาคทัณฑ์	บาดเจ็บ : เล็กน้อย โทษวินัย: ตักเตือน	บาดเจ็บ:น้อยมาก
ลูกค้า(นักศึกษา/ ประชาชน)	ความพึงพอใจต่ำกว่า 40%	ความพึงพอใจ > 40-60%	ความพึงพอใจ > 60-70%	ความพึงพอใจ >70-80%	ความพึงพอใจ >80%
ภาพลักษณ์ องค์กร/เชิงกลยุทธ์	มีผลกระทบต่อ เป้าหมายและ ชื่อเสียงของคณะฯ ในระดับสูงมาก	มีผลกระทบต่อ เป้าหมายและ ชื่อเสียงของคณะฯ ในระดับสูง	มีผลกระทบต่อ เป้าหมายบางอย่าง และชื่อเสียงของ คณะฯ บ้าง	มีผลกระทบต่อ เป้าหมายและ ชื่อเสียงของคณะฯ น้อย	แทบไม่มี ผลกระทบต่อ เป้าหมายและ ชื่อเสียงของคณะฯ เลย
ระบบเทคโนโลยี สารสนเทศ	เกิดความสูญเสียต่อ ระบบITทั้งหมด และเกิดความ เสียหายอย่างมาก ต่อความปลอดภัย ของข้อมูลต่างๆ	เกิดปัญหาต่อ ระบบITที่สำคัญ และระบบความ ปลอดภัยซึ่งส่งผล ต่อความถูกต้อง ของข้อมูลบางส่วน	ระบบมีปัญหาและมี ความสูญเสียไม่มาก	เกิดเหตุที่แก้ไขได้	เกิดเหตุที่ไม่มี มีความสำคัญ

เมื่อมีการจัดเรียงลำดับจากระดับสูงมาก สูง ปานกลางและต่ำ แล้วคณะฯ ต้องเลือกระดับความเสี่ยงที่มีระดับสูงมากและสูง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงในขั้นต่อไป

ขั้นตอนที่ ๕ เลือกวิธีการบริหาร/จัดการความเสี่ยง

เมื่อความเสี่ยงได้รับการประเมินและบ่งชี้ตามระดับความสำคัญแล้ว ผู้บริหารต้องประเมินวิธีการจัดการความเสี่ยงที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ โดยเลือกวิธีที่คุ้มที่สุดและที่สำคัญ คือ สอดคล้องกับวัฒนธรรมและสภาวะแวดล้อมขององค์กร ต้องพิจารณาจากความเสี่ยงที่ยอมรับได้และต้นทุนที่เกิดขึ้น เปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่

ได้รับ เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพ ซึ่งในการเลือกวิธีการบริหาร/จัดการความเสี่ยง เป็นการนำกลยุทธ์ มาตรการ หรือแผนงานมาใช้ปฏิบัติในคณะฯ เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง หรือลดความเสียหายของผลกระทบตามแผน/งาน/ โครงการ/กิจกรรม ที่อาจยังไม่มีกิจกรรมควบคุมความเสี่ยง หรือกิจกรรมที่มีอยู่ไม่เพียงพอ โดยการวางแผนบริหารและจัดการความเสี่ยงมีหลายวิธี สามารถปรับเปลี่ยนหรือนามาผสมผสานให้เหมาะสม วิธีการบริหาร/จัดการความเสี่ยงแบ่งเป็น 4 วิธี คือ

5.1 การยอมรับความเสี่ยง (Take, Risk acceptance) เป็นการตกลงกันที่จะยอมรับความเสี่ยงที่เกิดขึ้น หรือความเสี่ยงที่เหลืออยู่ในปัจจุบันอยู่ภายในระดับที่ต้องการและยอมรับได้แล้ว โดยไม่ต้องมีการดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อลดโอกาสหรือความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้นได้อีก เนื่องจากไม่คุ้มค่าในการจัดการหรือป้องกันความเสี่ยง หรือเสียค่าใช้จ่ายในการสร้างระบบควบคุม

5.2 การลดหรือควบคุมความเสี่ยง (Treat, Risk reduction) เป็นการปรับปรุงระบบการทำงานหรือการออกแบบวิธีการทำงานใหม่ /การดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อลดโอกาสที่อาจเกิดขึ้นหรือความรุนแรงของความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

5.3 การโอนหรือกระจายความเสี่ยง (Transfer, Risk sharing) เป็นการโอนหรือการกระจายความรับผิดชอบกับผู้อื่นในการจัดการความเสี่ยง เช่นการทำประกันภัย/ประกันทรัพย์สินกับบริษัทประกัน การจ้างบุคคลภายนอก หรือการจ้างบริษัทภายนอกมาจัดการในงานบางอย่างแทน เช่น งานรักษาความปลอดภัย เป็นต้น

5.4 การหยุดหรือการหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Terminate, Risk avoidance) เป็นการจัดการความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงมาก และหน่วยงานไม่อาจยอมรับความเสี่ยงได้ จึงยกเลิกโดยการหยุดหรือการดำเนินการเพื่อหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ 6 การกำหนดกิจกรรมควบคุม

ภายหลังที่คณะทำงานบริหารความเสี่ยงระบุหรือเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยงในแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้ว คณะทำงานจะกำหนดกิจกรรมเพื่อควบคุมหรือลดความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูง (High) และสูงมาก (Extreme) ให้ลดลงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และสามารถปฏิบัติได้จริง รวมทั้งต้องพิจารณาถึงความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่าย และต้นทุนที่ต้องใช้ลงทุนในการดำเนินมาตรการหรือแผนปฏิบัติการนั้นเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่จะได้รับด้วยโดยมีวิธีดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(1) การพิจารณากำหนดกิจกรรมในการรองรับความเสี่ยงต่างๆ สามารถพิจารณากำหนดไปพร้อมกับการกำหนดแนวทางการตอบสนองความเสี่ยงได้ โดยพิจารณากำหนด มาตรการ/กิจกรรม ควบคุมความเสี่ยง ดังนี้

(1.1) กรณีเลือกใช้แนวทางการยอมรับความเสี่ยง ให้ระบุมาตรการ/กิจกรรมที่เป็นการควบคุมความเสี่ยงในปัจจุบันและประเมินผลความสามารถของ มาตรการ/กิจกรรม ในการควบคุมความเสี่ยงด้วย

(1.2) กรณีเลือกใช้แนวทางการควบคุมความเสี่ยง ในกรณีที่มีมาตรการ/กิจกรรมที่เป็น

การควบคุมความเสี่ยงในปัจจุบัน ให้ประเมินผลความสามารถของ มาตรการ/กิจกรรม ในการควบคุมความเสี่ยง โดยพิจารณาว่าควรกำหนด มาตรการ/กิจกรรม เพิ่มเติมหรือไม่ สำหรับกรณีที่ไม่มีมาตรการ/กิจกรรม ที่เป็นการควบคุมความเสี่ยงในปัจจุบัน ให้พิจารณากำหนดมาตรการ/กิจกรรมเพิ่มเติม

(1.3) กรณีเลือกใช้แนวทางการลดความเสี่ยง ในกรณีที่มีมาตรการ/กิจกรรมที่เป็นการควบคุมความเสี่ยงในปัจจุบัน ให้พิจารณาประเมินผลความสามารถของ มาตรการ/กิจกรรม ในการควบคุมความเสี่ยงว่ายังไม่สามารถควบคุมความเสี่ยงได้เนื่องจากปัจจัยใด และให้กำหนด มาตรการ/กิจกรรม เพิ่มเติม เพื่อลดความเสี่ยงนั้นให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้และความคุ้มค่าในการเนินการเป็นสำคัญ สำหรับกรณีที่ไม่มี มาตรการ/กิจกรรม ที่เป็นการควบคุมความเสี่ยงในปัจจุบันให้พิจารณากำหนด มาตรการ/กิจกรรม เพิ่มเติม โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้และความคุ้มค่าในการดำเนินการเป็นสำคัญด้วย

(1.4) กรณีเลือกใช้แนวทางการยกเลิกหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง เนื่องจากเป็นความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับได้และประเมินแล้วต้องจัดการให้ความเสี่ยงนั้นไปอยู่นอกเงื่อนไขการดำเนินงาน โดยมีวิธีการจัดการความเสี่ยงในกลุ่มนี้ เช่น การหยุดดำเนินงานหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงนั้น การเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน การลดขนาดของงานที่จะดำเนินการหรือกิจกรรมลง เป็นต้น

(1.5) กรณีเลือกใช้แนวทางการถ่ายโอนความเสี่ยง เนื่องจากเป็นความเสี่ยงที่อยู่นอกเงื่อนไขการดำเนินงาน และถ้าถ่ายโอนให้ผู้อื่นดำเนินการแทนจะมีความคุ้มค่าในการรองรับความเสี่ยงมากกว่า เช่น การทำประกันภัย/ประกันทรัพย์สินกับบริษัทประกัน การจ้างบุคคลภายนอกหรือการจ้างบริษัทภายนอกมาจัดการในงานบางอย่างแทน เช่น งานรักษาความปลอดภัย เป็นต้น ให้พิจารณากำหนดมาตรการ/กิจกรรมที่เหมาะสม และระบุผู้ที่จะรับผิดชอบในมาตรการดังกล่าว นำเสนอคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงเพื่อพิจารณา

(2) การพิจารณาความคุ้มค่า คุ่มทุน (Cost) ของมาตรการ/กิจกรรม ในการรองรับความเสี่ยง คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงพิจารณาทางเลือกของ มาตรการ/กิจกรรมที่หน่วยงานจะดำเนินการ โดยมาตรการ/กิจกรรม ที่กำหนด ต้องมีความคุ้มค่าในเชิงค่าใช้จ่าย กล่าวคือ ภายหลังจากการระบุถึงมาตรการ/กิจกรรม ในการรองรับความเสี่ยงแล้ว ให้ประมาณการค่าใช้จ่ายในแต่ละกิจกรรมและนำไปเปรียบเทียบกับผลการประมาณการมูลค่าความเสียหายที่เกิดจากความเสี่ยงนั้นๆ โดยค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามมาตรการ/กิจกรรมต้องต่ำกว่ามูลค่าความเสียหายที่เกิดจากความเสี่ยง ทั้งนี้ หากไม่สามารถประมาณการมูลค่าความเสียหายที่เกิดจากความเสี่ยงนั้นๆ ได้ ให้พิจารณาว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่ส่งผลกระทบต่องบประมาณของคณะฯ และ มาตรการ/กิจกรรม ที่กำหนด เป็นการส่งเสริมให้การปฏิบัติภารกิจมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้ หากพิจารณาแล้วเป็นกิจกรรมที่จำเป็นต้องดำเนินการแต่งบประมาณของคณะฯ ไม่เพียงพอจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติม ให้นำเสนอคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงเพื่อพิจารณาต่อไป

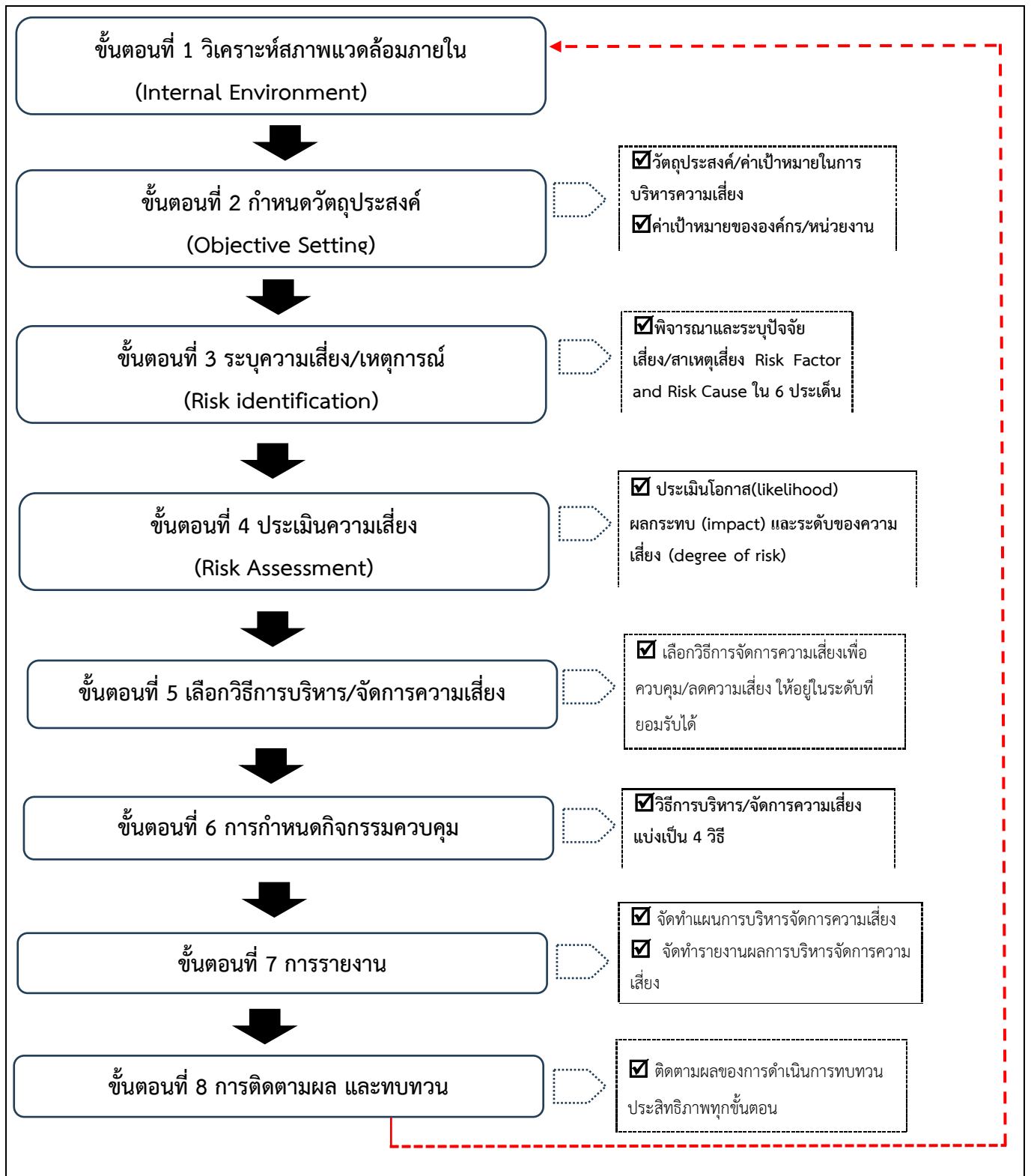
ขั้นตอนที่ 7 การรายงาน (Report)

เป็นการรายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ได้ดำเนินการทั้งหมดตามลำดับถึงผู้บริหาร ให้รับทราบ และให้ความเห็นชอบดำเนินการตามแผนการบริหารความเสี่ยงและพิจารณาสั่งการ รวมถึงการจัดสรรงบประมาณ สนับสนุน ทั้งนี้การบริหารความเสี่ยงจะเกิดผลสำเร็จได้ต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร ซึ่งหลังจากหน่วยงาน ทราบผลการประเมินความเสี่ยงและนำความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่ในระดับสูงมากหรือสูง มากำหนดแผนและวิธีการ จัดการความเสี่ยงแล้ว จะต้องจัดทำรายงานนำเสนอผลการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 8 การติดตามผล และทบทวน

เป็นการติดตามผลของการดำเนินการตามแผนการบริหารความเสี่ยงว่ามีความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่ มีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ รวมถึงเป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวการบริหารความเสี่ยงในทุกขั้นตอน เพื่อ พัฒนาระบบให้ดียิ่งขึ้น

สรุปขั้นตอนกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง (RM Process) ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 3 แสดงขั้นตอนกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง (RM Process)

ส่วนที่ 4

4.1 การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในของคณะพยาบาลศาสตร์

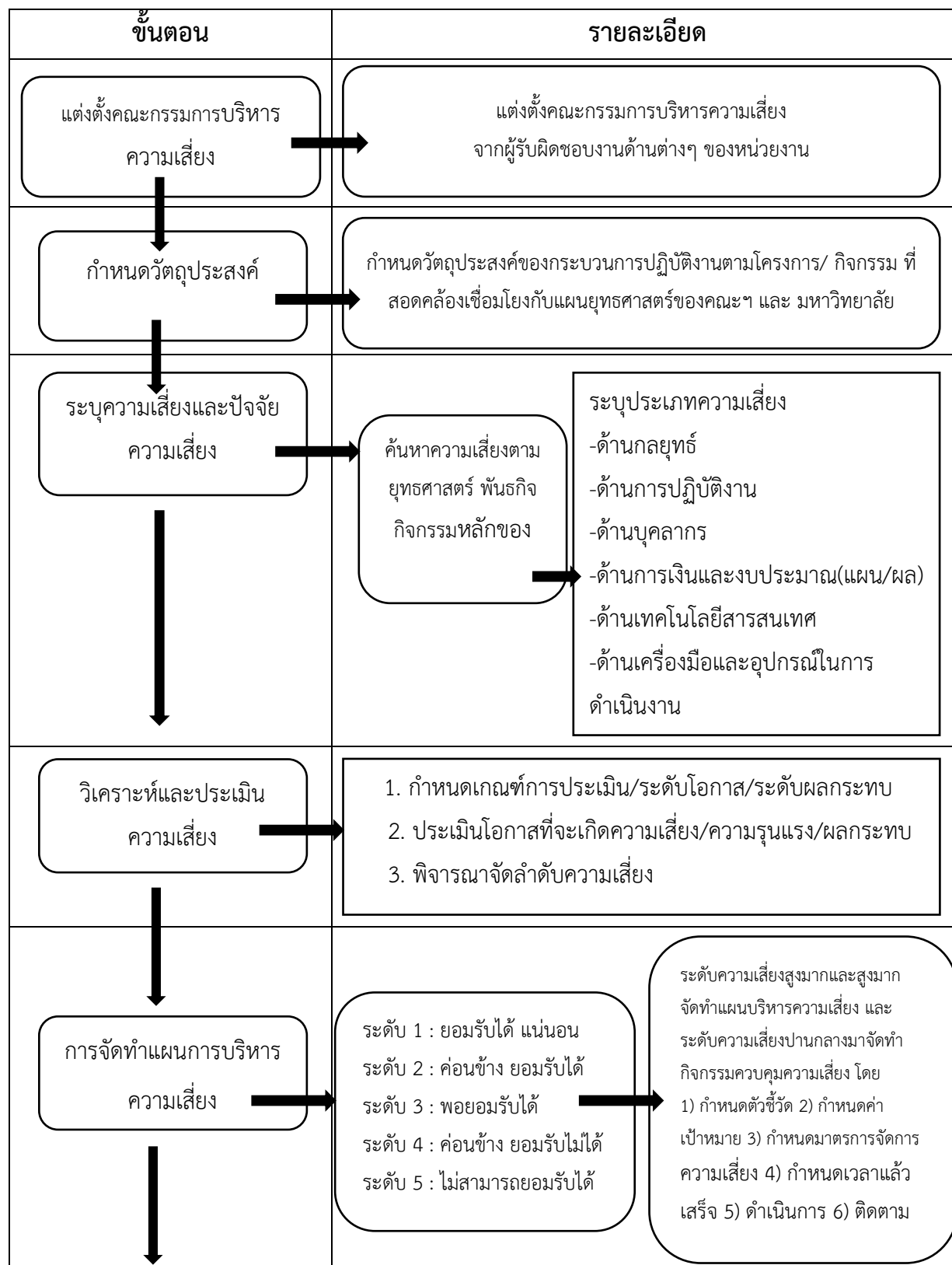
คณะพยาบาลศาสตร์มีวิธีการปฏิบัติงานเพื่อบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในของคณะฯ ดังนี้

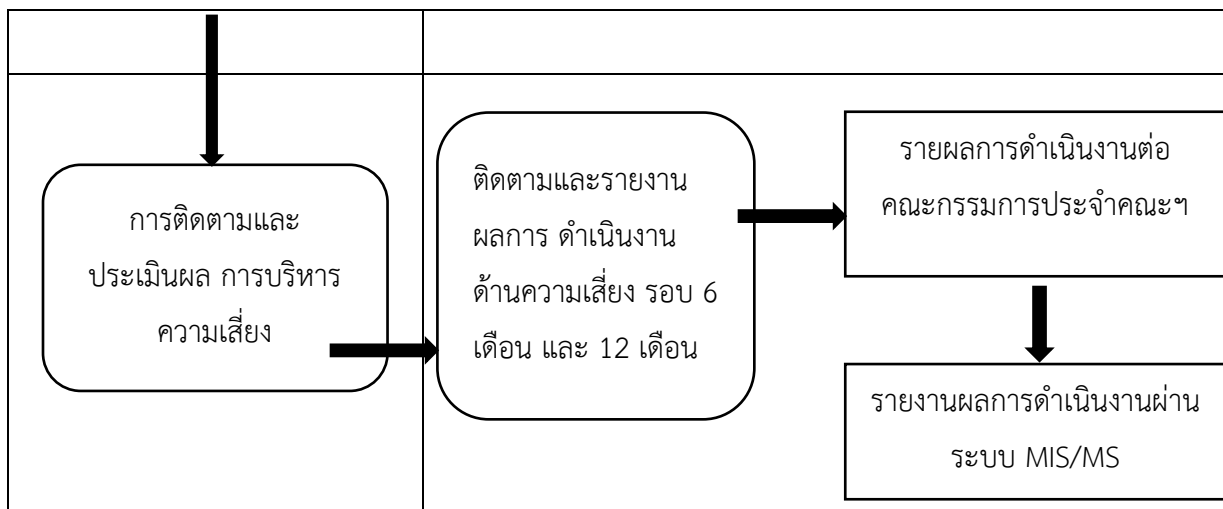
1. แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง โดยมีผู้บริหารสูงสุด ของหน่วยงานเป็นที่ปรึกษา รองคณบดีฝ่ายบริหารเป็นประธาน ผู้รับผิดชอบงานด้านต่างๆ ของหน่วยงาน เป็นกรรมการ
2. กำหนดวัตถุประสงค์ โดยวิเคราะห์โครงการ/กิจกรรมที่จะสนับสนุนให้เป้าประสงค์ของคณะฯ การบรรลุความสำเร็จตามประเด็นยุทธศาสตร์ โดยนำกิจกรรมหลักของคณะฯ มาวิเคราะห์เพื่อจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงฯ ร่วมกับการพิจารณายุทธศาสตร์ และนโยบายการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ตลอดจนโครงการ/กิจกรรมที่จะสนับสนุนให้เป้าประสงค์ของคณะฯ บรรลุ ความสำเร็จตามประเด็นยุทธศาสตร์
3. จัดทำแผนบริหารความเสี่ยง (Risk Action Plan) โดยจัดประชุมคณะกรรมการความเสี่ยง ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน ร่วมกันระดมสมองในการวิเคราะห์ ระบุปัจจัยเสี่ยงที่มีความสำคัญ ที่อาจส่งผลกระทบต่อหรืออาจสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงิน และไม่เป็นตัวเงิน) โดยคำนึงถึงความเสี่ยงที่มีสาเหตุมาจากปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก ที่กระทบต่อคณะฯและมหาวิทยาลัย วิเคราะห์และระบุปัจจัยเสี่ยง เพื่อหามาตรการลดความเสี่ยงต่อไป
4. กำหนดมาตรการจัดการความเสี่ยงและผู้รับผิดชอบ โดยนำความเสี่ยงที่มีระดับสูง มาก (โซนสีแดง) และระดับสูง (โซนสีส้ม) มากำหนดมาตรการจัดการความเสี่ยง ระบุตัวชี้วัด ผู้รับผิดชอบ และระยะเวลาให้ชัดเจน
5. ดำเนินการตามกระบวนการและมาตรการจัดการความเสี่ยงที่วางแผนไว้
6. ติดตามความคืบหน้าและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงเสนอต่อผู้บริหารคณะฯ และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในมหาวิทยาลัยฯ ทุกรอบ 6 เดือน และ 12 เดือน พร้อมทั้งทบทวนปรับปรุงแผนอย่างต่อเนื่อง

แผนภูมิที่ 4 แสดงการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในของคณะพยาบาลศาสตร์

4.2 กลไกการบริหารความเสี่ยงของคณะพยาบาลศาสตร์

แผนภูมิที่ 5 แสดงกลไกการบริหารความเสี่ยงของคณะพยาบาลศาสตร์

4.3 การบริหารความเสี่ยง ด้านแหล่งฝึกปฏิบัติการพยาบาล

คณะพยาบาลศาสตร์มีการเลือกและประเมินแหล่งฝึกภาคปฏิบัติที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน (HA) และ/หรือมาตรฐานสากลของ The Joint Commission International (JCI) โดยมีจำนวนผู้รับบริการเพียงพอเหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ รวมทั้งบุคลากรทางการแพทย์มีจำนวนและองค์ความรู้ มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดและเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน สถานที่มีมาตรการรักษาความปลอดภัยทั้งระหว่างการเดินทางและการฝึกปฏิบัติงานของผู้เรียนและอาจารย์ก่อนการฝึกปฏิบัติอาจารย์และพยาบาลพี่เลี้ยงมีการประชุมร่วมกันเพื่อวางแผนและเตรียมความพร้อม และหลังการฝึกปฏิบัติจัดให้มีการประชุมร่วมกันเพื่อประเมินผลการดำเนินงาน และวางแผนพัฒนาการจัดเรียนการสอนและการฝึกปฏิบัติ ดังนี้

1) ระบุการดำเนินการ/แผนการจัดแหล่งฝึกปฏิบัติการพยาบาลในแต่ละสาขาวิชา

คณะพยาบาลศาสตร์มีแผนการจัดแหล่งฝึกปฏิบัติการพยาบาลในแต่ละสาขาวิชา ดังนี้

- (1) กรรมการบริหารหลักสูตรประชุมเพื่อกำหนดแหล่งฝึกปฏิบัติการพยาบาลในแต่ละสาขาวิชา เพื่อฝึกปฏิบัติการพยาบาลให้บรรลุมาตรฐานของผลการเรียนรู้ของประสบการณ์ภาคสนาม
- (2) คณะพยาบาลศาสตร์ทำหนังสือจากมหาวิทยาลัยถึงสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และต้องได้รับความเห็นชอบจากนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด
- (3) กรณีได้รับความเห็นชอบจากนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดแล้ว กรรมการบริหารหลักสูตรประชุมเพื่อระบุแหล่งฝึกปฏิบัติการพยาบาลในแต่ละสาขาวิชา เพื่อฝึกปฏิบัติการพยาบาลให้บรรลุมาตรฐานของผลการเรียนรู้ของประสบการณ์ภาคสนาม

- (4) คณะพยาบาลศาสตร์ทำหนังสือจากมหาวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลและหรือฝ่ายการพยาบาล เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเข้าฝึก
- (5) กำกับติดตามหนังสือการอนุญาตให้ใช้เป็นแหล่งฝึกปฏิบัติการพยาบาล
- (6) ส่งแผนการฝึกงานตั้งแต่ช่วงต้นปีการศึกษาหรือส่งแผนการฝึกงานล่วงหน้า อย่างน้อย 3 เดือน
- (7) ผู้รับผิดชอบรายวิชาเตรียมความพร้อมของแหล่งฝึกปฏิบัติการพยาบาล อาจารย์ผู้สอนภาคปฏิบัติการพยาบาล นักศึกษา ที่พักและการเดินทาง

4.4 แผนการจัดการความเสี่ยงด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ความเสี่ยงด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง เหตุการณ์จากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ที่มีความไม่แน่นอน ไม่พึงประสงค์ อาจเกิดขึ้น หรือไม่เกิดขึ้นก็ได้ในอนาคต ซึ่งหากเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง ความสูญเสีย ความเสียหายต่อความสำเร็จในการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของคณะพยาบาลศาสตร์

คณะพยาบาลศาสตร์มีแผนการจัดการความเสี่ยงด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษาปลอดภัยและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักศึกษาในประเด็นการฝึกปฏิบัติการพยาบาล ณ แหล่งฝึกของคณะพยาบาลศาสตร์ ทางคณะฯ จึงมีแผนการจัดการความเสี่ยง โดยคณะกรรมการความเสี่ยงร่วมกันในการประเมินและระบุความเสี่ยง จากกิจกรรมการทบทวนที่เน้นการวิเคราะห์หาปัจจัย/สาเหตุ หรือการทำ Root cause analysis: RCA ที่มีผลต่อโอกาสการเกิดความเสี่ยงจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สามารถระบุประเด็นความเสี่ยง และวางแผนการป้องกัน/การจัดการความเสี่ยง ตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์/แผนควบคุม (Control)
2. ระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์ (Identification)
3. ประเมินความเสี่ยง (Analyze)
4. การตอบสนองความเสี่ยง/แผนการจัดการ (Action/Responding)
5. การติดตามประเมินผล (Monitoring)

ลำดับ	ปัญหา/ประเภทความเสี่ยง	ระดับความรุนแรง	แนวทางการป้องกันความเสี่ยง	แนวทางการป้องกันความเสี่ยงที่ดำเนินการอยู่	ระยะเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ผู้รับผิดชอบ
1 (ก่อน)	-ความเสี่ยงต่อความไม่ปลอดภัยของนักศึกษาจากการเดินทางออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามแหล่งฝึกภายนอกมหาวิทยาลัย -การรับ-ส่งนักศึกษาออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพนอกเขตมหาวิทยาลัยของนักศึกษาพยาบาล <u>วัตถุประสงค์</u> เพื่อให้นักศึกษาพยาบาลปลอดภัยจากการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพนอกเขตมหาวิทยาลัย	สูง	1. ทำแผนการใช้ยานพาหนะในการรับส่งนักศึกษา เป็นภาพรวมจากฝ่ายวิชา และประสานกับผู้รับผิดชอบรายวิชาในการปฏิบัติตามแผนทั้งแผนระยะสั้น 1 ปี และระยะยาวมากกว่า 1 ปี 2. ประสานงานกับหัวหน้าพยาบาลหรือตัวแทนแหล่งฝึกในการนำนักศึกษาเข้าฝึกปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของนักศึกษา และรับบริการเป็นหลัก 3. บูรณาการความเสี่ยงในรายวิชาฝึกปฏิบัติโดยให้อาจารย์ วิเคราะห์ ค้นหา ความเสี่ยงในรายวิชาและวางแผนป้องกัน ความเสี่ยงก่อน นักศึกษาออกฝึก ปฏิบัติงานภายนอกวิทยาลัย		ปีการศึกษา 2567-2568	1.คณะพยาบาลศาสตร์ 2. กองยานพาหนะมหาวิทยาลัยรามคำแหง	คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง คณะพยาบาลศาสตร์

ลำดับ	ปัญหา/ประเภทความเสี่ยง	ระดับความรุนแรง	แนวทางการป้องกันความเสี่ยง	แนวทางการป้องกันความเสี่ยงที่ดำเนินการอยู่	ระยะเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ผู้รับผิดชอบ
			<p>4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบในรายวิชา/ อาจารย์ผู้สอนภาคปฏิบัติ ร่วมกันวางแผนระบุผู้รับผิดชอบในการดูแลนักศึกษาในแต่ละแหล่งฝึกปฏิบัติ (กรณีแหล่งฝึกปฏิบัติมีมากกว่า 1 ที่)</p> <p>5. ประสานกับแหล่งฝึกปฏิบัติ ประสพการณ์วิชาชีพในการหาที่พักที่อยู่ภายในหรือใกล้แหล่งฝึกให้มากที่สุด และจัดให้มีคณาจารย์ไปตรวจเยี่ยม/ดูแลความปลอดภัยเป็นระยะๆ</p> <p>6. วางแผนการใช้นานพาหนะกลางของมหาวิทยาลัยเพื่อรับ-ส่งนักศึกษาจากมหาวิทยาลัย-แหล่งฝึกฯ (ไป-กลับ)</p> <p>7. ฝึกอบรมนักศึกษาเพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีด้านความปลอดภัยในชีวิตขณะเดินทางหรือใช้นานพาหนะ</p>				

ลำดับ	ปัญหา/ประเภทความเสี่ยง	ระดับความรุนแรง	แนวทางการป้องกันความเสี่ยง	แนวทางการป้องกันความเสี่ยงที่ดำเนินการอยู่	ระยะเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ผู้รับผิดชอบ
2 (ระหว่าง)	ความเสี่ยงของความไม่ปลอดภัย ของนักศึกษาจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เช่น การถูกเข็มทิ่มตำ การสัมผัสสารคัดหลั่ง การเกิดอุบัติเหตุอื่นใดที่เกิดขึ้นระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เป็นต้น <u>วัตถุประสงค์</u> เพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุการฝึกที่ไม่ปลอดภัยจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	สูง	1. จัดทำคู่มือปฏิบัติการป้องกันการถูกเข็มทิ่มตำ การสัมผัสกับสารคัดหลั่ง การผลัดตกหกล้ม การถูกทำร้ายหรือลวนลามจากผู้รับบริการ 2. จัดอบรมให้ความรู้และทักษะการปฏิบัติตามหลัก Universal precaution ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย 3. จัดปฐมนิเทศให้กับนักศึกษาโดย (Infection Control Nurse: ICN ของโรงพยาบาล ก่อนขึ้นฝึกปฏิบัติ 4. ทดสอบความรู้ เรื่อง การสร้างความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ก่อนขึ้นฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 5. ดำเนินการติดตามอุบัติการณ์ ความเสี่ยงความไม่ปลอดภัยของนักศึกษาหากเกิดอุบัติเหตุในกรณีต่างๆ เช่น การถูกเข็มทิ่มตำ การสัมผัสกับสารคัดหลั่ง		ปีการศึกษา 2567-2568	1. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาต่างๆ และคณาจารย์ผู้สอน 2. บุคลากรและเจ้าหน้าที่ในแหล่งฝึก 3. คณะกรรมการบริหารพยาบาลศาสตร์	คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง คณะพยาบาลศาสตร์

ลำดับ	ปัญหา/ประเภทความเสี่ยง	ระดับความรุนแรง	แนวทางการป้องกันความเสี่ยง	แนวทางการป้องกันความเสี่ยงที่ดำเนินการอยู่	ระยะเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ผู้รับผิดชอบ
			<p>การผลัดตกหกล้ม การถูกทำร้าย หรือ ลวนลาม จากผู้รับบริการ เป็นต้น</p> <p>6. ผู้รับผิดชอบรายวิชา จัดทำรายงานสรุปความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยง ที่เกิดขึ้นจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ของนักศึกษาที่ขึ้นฝึก พร้อมนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง</p> <p>7. ดำเนินการทบทวนอุบัติการณ์ความเสี่ยง ความไม่ปลอดภัยของนักศึกษาทุกปีการศึกษา</p>				
3 (ระหว่าง-หลัง)	<p>ความไม่ปลอดภัยของผู้รับบริการจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ของนักศึกษาพยาบาล</p> <p><u>วัตถุประสงค์</u></p> <p>เพื่อให้ผู้รับบริการปลอดภัยจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา</p>	สูง	<p>1. ประสานงานผู้รับผิดชอบรายวิชาปฏิบัติทุกภาควิชา ให้จัดทำแนวปฏิบัติเพื่อการป้องกันความเสี่ยงความไม่ปลอดภัยของผู้รับบริการจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ของนักศึกษาพยาบาล</p>		ปีการศึกษา 2567-2568	<p>1. คณะกรรมการบริหารพยาบาลศาสตร์</p> <p>2. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาต่างๆ และคณาจารย์ผู้สอน</p>	<p>คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง คณะพยาบาลศาสตร์</p>

ลำดับ	ปัญหา/ประเภทความเสี่ยง	ระดับ ความ รุนแรง	แนวทางการป้องกันความ เสี่ยง	แนวทางการป้องกันความเสี่ยง ที่ดำเนินการอยู่	ระยะเวลา	หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ผู้รับผิดชอบ
			<p>โดยระบุไว้ในรายวิชาเพื่อให้ นักศึกษาตระหนักในการ ปฏิบัติการพยาบาล</p> <p>2. ปฐมนิเทศและทบทวนแนว ปฏิบัติในการป้องกันการเกิด อุบัติเหตุ/ความผิดพลาดจาก การฝึกปฏิบัติทุกรายวิชา การ การฝึกปฏิบัติจริง</p> <p>3. จัดทำระบบและช่องทางการ จัดการอุบัติการณ์ ความเสี่ยง ความปลอดภัยผู้ป่วยจากการร ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ของ นักศึกษา เช่น การรายงาน การ ช่วยเหลือในขั้นต้น การติดตาม ผล เป็นต้น</p> <p>4. ออกแบบรายละเอียดของ รายวิชา (Course specification) โดยบูรณาการ บริหารความ เสี่ยงกับความ ปลอดภัยผู้ป่วย</p> <p>5. ดำเนินการจัดการเรียนการ สอนตามการ ออกแบบใน</p>			3. บุคลากร และเจ้าหน้าที่ ในแหล่งฝึก	

ลำดับ	ปัญหา/ประเภทความเสี่ยง	ระดับ ความ รุนแรง	แนวทางการป้องกันความ เสี่ยง	แนวทางการป้องกันความเสี่ยง ที่ดำเนินการอยู่	ระยะเวลา	หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ผู้รับผิดชอบ
			<p>รายละเอียดของรายวิชา (Course specification) โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านความเสี่ยงและความปลอดภัยมาบรรยายให้ความรู้แก่นักศึกษา</p> <p>6. จัดทำแบบบันทึกอุบัติการณ์ ความเสี่ยงจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา เช่น จัดทำบัญชีรายการความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา</p> <p>7. วิเคราะห์และจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา</p> <p>8. ประสานแหล่งฝึกและชี้แจงประเด็นการบูรณาการการบริหารความเสี่ยงและความปลอดภัยผู้รับบริการกับอาจารย์พี่เลี้ยงแหล่งฝึก</p> <p>9. ปฐมนิเทศนักศึกษาเรื่องระบบการบริหาร ความเสี่ยง</p>				

ลำดับ	ปัญหา/ประเภทความเสี่ยง	ระดับ ความ รุนแรง	แนวทางการป้องกันความ เสี่ยง	แนวทางการป้องกันความเสี่ยง ที่ดำเนินการอยู่	ระยะเวลา	หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ผู้รับผิดชอบ
			<p>และความปลอดภัยผู้รับบริการ และ/หรือผู้ป่วย โดยทีมคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของคณะพยาบาลศาสตร์และบุคลากรจากแหล่ง ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ</p> <p>10. ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามการออกแบบใบรายละเอียดของรายวิชา (Course specification) โดยบูรณาการการพัฒนา ทักษะด้านการบริหารความเสี่ยงและความปลอดภัยผู้รับบริการและ/หรือผู้ป่วย</p> <p>11. นักศึกษาพยาบาลประเมินและค้นหาความเสี่ยงในผู้รับบริการและ/หรือผู้ป่วยที่ได้รับการมอบหมายร่วมกับอาจารย์นิเทศ/อาจารย์พี่เลี้ยงในแหล่งฝึกฯ</p> <p>12. นักศึกษาพยาบาลวางแผนการพยาบาล ป้องกันการ</p>				

ลำดับ	ปัญหา/ประเภทความเสี่ยง	ระดับ ความ รุนแรง	แนวทางการป้องกันความ เสี่ยง	แนวทางการป้องกันความเสี่ยง ที่ดำเนินการอยู่	ระยะเวลา	หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ผู้รับผิดชอบ
			เกิดอุบัติเหตุการันความเสี่ยงให้ สอดคล้องกับความเสี่ยง ผู้รับบริการ/ผู้ป่วยที่ได้รับการ ประเมินและ ค้นพบและจัดทำ pre -conference ร่วมกับทีม การพยาบาล 13. ประสานผู้รับผิดชอบ รายวิชาในการเตรียมนักศึกษา ก่อนขึ้นฝึก ด้วยการฝึกใน สถานการณ์จำลองเสมือนจริง (Simulation scenario) เพื่อ เป็นการเตรียมความพร้อมและ ทบทวนทักษะทางคลินิก				

ภาคผนวก

- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ปีการศึกษา 2568
- แบบฟอร์มแผนการบริหารความเสี่ยง
- แบบฟอร์มการวิเคราะห์ระดับความเสี่ยง
- แบบรายงานผลการติดตามการปฏิบัติตามแผนการปรับปรุงการควบคุมภายใน
- แบบปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยง

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ปีการศึกษา 2568

คำสั่งคณะพยาบาลศาสตร์
ที่ ๕๖ /๒๕๖๘
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง
คณะพยาบาลศาสตร์

เพื่อให้การบริหารงานด้านความเสี่ยงของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามพันธกิจของคณะพยาบาลศาสตร์ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง คณะพยาบาลศาสตร์ ดังนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทินกร	บัวชู	ประธานกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อังคณา	จงเจริญ	รองประธานกรรมการ
๓. นางสาวสุภา	จอมแจ้ง	กรรมการ
๔. นางสาวนาตยา	คุณชน	กรรมการ
๕. นางสาวกิริยา	วงษาลภ	กรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นางกรรชชา จันทศิลป์)
คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์

แบบฟอร์มแผนการบริหารความเสี่ยง
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ชื่อส่วนงานย่อย .....กลุ่มงาน.....กลุ่ม.....

- ความเสี่ยง ด้าน ความเสี่ยงด้านงบประมาณและงบประมาณ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์
 ความเสี่ยงด้านนโยบาย/ยุทธศาสตร์ ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน
 ความเสี่ยงจากเหตุการณ์ภายนอก

กระบวนการ ปฏิบัติงาน/ โครงการ/ กิจกรรม/ ด้านของงานที่ ประเมิน และวัตถุประสงค์ ของ การควบคุม (1)	การ ควบคุมที่ มีอยู่ (2)	การ ประเมินผล การควบคุม (3)	ความเสี่ยงที่ ยังมีอยู่/ สาเหตุการเกิด ความเสี่ยง (4)	แนว ทางการ แก้ไข/ ปรับปรุง การ ปรับปรุง การ ควบคุม (5)	งบประมาณ (6)	กำหนด เสร็จ/ ผู้รับผิดชอบ (7)

หมายเหตุ   แบบฟอร์มนี้ใช้ในการเขียนแผนบริหารความเสี่ยงโดยกลุ่มงาน/ฝ่าย กลุ่มวิชา เป็นผู้เขียน โดยทำการประเมินความเสี่ยงในงานที่ตนรับผิดชอบ

แบบฟอร์มการวิเคราะห์ระดับความเสี่ยง
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ความเสี่ยง ที่พบ	สาเหตุ/ปัจจัยเสี่ยง	โอกาสเกิด					ผลกระทบ					ระดับ ความเสี่ยง	การจัดการ ความเสี่ยง
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		

ข้อเสนอแนะ แนวทางการปรับปรุงการควบคุมความเสี่ยง

.....

.....

.....

หมายเหตุ   แบบฟอร์มนี้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงจะใช้ในการวิเคราะห์ระดับความเสี่ยง จัดอันดับความเสี่ยง และจัดการความเสี่ยง พร้อมทั้งวิเคราะห์แนวทางการปรับปรุงการควบคุมภายในที่แต่ละงานเขียนมาว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร พร้อมให้ข้อเสนอแนะ

แบบปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยง
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สำหรับตั้งแต่วันที่.....ถึงวันที่ .....

กระบวนงาน/ วัตถุประสงค์ของการ ควบคุม (1)	จุดอ่อนของการควบคุมหรือ ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่ (ปัจจัยเสี่ยง) (2)	งวด/เวลาที่ พบจุดอ่อน (3)	การปรับปรุง/แผน/ กิจกรรมในการ จัดการความเสี่ยง (4)	กำหนด เสร็จ/ ผู้รับผิดชอบ ชอบ (5)	หมา ยเหตุ (6)

หมายเหตุ   แบบฟอร์มนี้ใช้สำหรับการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงหลังจากประเมินรอบครั้งปี ในเดือนมีนาคมและกันยายนของทุกปี